

»Jeg håber ikke, at København ender som en by kun for dem med penge og høj uddannelse, siger sociolog og boligforsker Rikke Skovgaard. Fotos: Ida Marie Odgaard

Bispebjerg

– et billede af Danmark på godt og ondt

Mangfoldighed. Sociolog og boligforsker Rikke Skovgaard Nielsen har i tre år udforsket et af Københavns mangfoldigste områder, Bispebjerg. Hun ser et København, hvor mangfoldigheden er under pres.

Af Nathalie Ostrynski
nao@berlingske.dk

Det tog nok lidt overhånd med Vesterbro, siger hun. Med cafeerne, de smarte butikker og altanerne, der fik arbejderklassen til at sive ud og i stedet fik hipsterne sluset ind. Andre dele af København er også blevet ramt af den: den ensartede pænhed. Men herude ved Nørrebro Station, hvorfra bydelen Bispebjerg breder sig gennem Nordvests etniske kvarter og lejlighederne og ud til de pæne villaer ved mosen, er der stadig noget tilbage af den mangfoldighed i gadebilledet, som er blevet en ny opgave for København. Sådan lyder konklusionen fra boligforsker Rikke Skovgaard Nielsen.

»Nordvest bliver især *brandet* som et mangfoldigt område, og det gør det attraktivt. Men på længere sigt kan den proces være med til at ødelægge det oprindelige. Vi taler om, at man skal gøre boligerne bedre og opgradere områder. Men vi ignorerer, at der er nogle mennesker, der ryger ud. Vi laver al den her positive branding, men det har konsekvenser. Dem på Vesterbro flyttede videre ud i Sydhavnen, men nu er Sydhavnen også ved at gennemgå en forandring – så hvor skal de nu flytte hen?»

De almene boliger kan redde Bispebjerg

Forskeren fra Aalborg Universitet viser Berlingske rundt i bydelen, hvor der i én pærevælling bor både studerende, børnefamilier, folk på overførselsindkomst, mennesker med anden etnisk herkomst og de veluddannede. Et billede af Danmark på godt og ondt, side om side.

Vi står ved moskeen på Stærevej. Lige ved

siden af den glitrende mosaik er der gamle bagårdshuse, tomme grunde og lagerbygninger. Nogle vil kalde det rodet. For andre er det en gylden mulighed, der snart er ved at forsvinde i København.

»Vi har talt med nogle iværksættere, der kommer ind i et område, som er billigt lige nu. Men de er selv med til at skubbe udviklingen den vej, hvor priserne så vil stige. Man kan godt se, at investorer begynder at købe op herude i håbet om, at den proces sker. Mens andre håber på det modsatte. Sådanne hjørner af byen bliver sat under pres, fordi de pludselig bliver attraktive grunde. Jeg tror ikke, at vi får et ensartet København, hvor den pæne stil fra Østerbro bare breder sig. Men det bliver givetvis mere velholdt her, og det vil kræve flere penge at bo her.«

Hvis man sammenligner København med 80erne, er hovedstaden i dag i højere grad blevet en by for eliten, lyder det fra Rikke Skovgaard Nielsen.

»Det er jo fint i den forstand, at det ville da være mærkeligt, hvis landets hovedstad ikke var velholdt og et ordentligt sted at bo. Turisterne skal jo komme. Men jeg håber ikke, at København kun ender som en by for dem med penge og høj uddannelse. Jeg tror, det kan redde Bispebjerg, at man har så mange almene boliger herude. Boliger, som flere har mulighed for at bo i og som derfor kan være med til at fastholde mangfoldigheden.«

På hjørnet af Frederikssundsvej og Frederiksborgvej er der udsigt til etageejendomme. Nogle af dem har allerede fået en pænere facade, ligesom de første kaffebarer er åbnet; de første tegn på, at bydelen forandrer sig. Når Rikke Skovgaard Nielsen har interviewet beboere fra Bispebjerg, går en ting igen: De socialt stærke i området er ikke i berøring med dem længere nede af samfundsstigen.

»Dykker man ned i det, er de socialt stærke herude virkelig positive, men de møder det faktisk ikke rigtigt. Det er sådan lidt *nice to have*. Det kan næsten være sådan et badge, man tager på: 'Se, jeg bor i Nordvest – jeg kan godt lide mangfoldighed'. Flere af dem har nærmest sådan en aha-oplevelse, mens vi interviewer dem. Jo mere de taler om det, desto mere går det op for dem, at de ikke møder de andre i hverdagen. De har ikke noget at gøre med dem på den anden side af vejen.«

Emaljehaven

Et af Bispebjergs nyere byggerier er Emaljehaven. Bag ved den gamle emaljefabrik har man lige før finanskrisen bygget lejligheder. Da vi står midt i den åbne gård, begynder Rikke Skovgaard Nielsen at pege rundt. Der ligger ejerlejlighederne. Der ligger de almene boliger. Der ligger andelsforeningen. Selv om man her har forsøgt at blande boligformerne, er det ikke ensbetydende med, at fællesskabet opstår, bare fordi folk siger hej til hinanden på stien.

»Mangfoldighed skaber en rigtig god grund og tolerance, men det får det ikke til at vokse af sig selv. Nogle af danskerne opfatter eksempelvis indvandrere som en trussel mod deres velfærd. Så man skal arbejde med at få Bente til at forstå Muhammed – at det ikke er, fordi de vil lave ballade, når Muhammed og de andre drenge hænger ud på gaden, men fordi de ikke har andre steder at opholde sig.«

Kan man ikke lade folk leve hver for sig og lade dem med penge bo i Nordhavn og dem med færre penge i Sydhavnen?

»Jo, det kunne man godt sige, men man taler om fra politikernes side, at man gerne vil have en stærk, social sammenhængskraft:

Det nye København

København har været igennem en finanskriser, en rivende byudvikling og stormer nu igen derudad. Men hvad har det betydet for hovedstaden, dens indretning, udvikling og livet i byen? Hvem er København blevet en by for? Berlingske zoomer ind på København i en serie.

At vi som ressourcestærke medlemmer af samfundet også gør en indsats for Muhammed herude eller Arne nede i Sydhavnen. Når der bliver skabt forståelse, bliver det også sværere at skabe fjendebilleder så som at Mjølnerparken er et helt forfærdeligt sted,« siger hun.

Folkeskolen har vist sig at bidrage til at skabe en positiv mangfoldighed i Bispebjerg. De børn, der vokser op med en mangfoldighed i klasseværelserne, udtrykker også den højeste grad af tolerance, forståelse og accept. Men det er en fortsat udfordring at få alle børn ind i den og sikre den lige deltagelse.

Da de pengestærke flyttede ud i forstæderne i løbet af 60'erne, blev København en by med problemerne. Siden 80'erne har man arbejdet på at få middelklassen tilbage til hovedstaden. I dag er det lykkedes at fastholde børnefamilierne. Nu er der en overvægt af socialt stærke mange steder i byen. Skraldemanden og kontanthjælpsmodtageren kan stadig godt bo på Bispebjerg. Men det er et spørgsmål om tid, før de rykker ud, mener Rikke Skovgaard Nielsen.

»De nye almene boliger er også dyre lejemaal. Der kan hverken de socialt udsatte eller arbejderne være med. Hele Vestegnen kommer sikkert endnu mere under pres. Hvidovre er også ved at blive attraktivt for villaejere. Dem med mere almindelige indkomster vil blive nødsaget til at rykke længere uden for byen,« siger Rikke Skovgaard Nielsen.

Børnefamilierne vil hellere blive boende på små kvadratmeter end flytte væk byens tillokkende levende liv. Men ifølge Rikke Skovgaard Nielsen matcher byens boliger ikke den nye virkelighed.

»Udfordringen er helt klart at skabe nogle billige boliger. De nye almene boliger er sta-

digvæk for dyre. Man kan godt diskutere, om det er mere for syns skyld, at man bygger dem. Alle vil jo gerne have, at boligerne bliver bedre, men hvem hjælper man i virkeligheden, hvis de bliver alt for dyre? Sådant noget som altaner presser også priserne op. Ingen har jo lyst til at sige, at det er godt med nedslidte boliger, men renoveringen har konsekvenser,« siger hun.

Et hus delt i to lejligheder

Vi er nået til kanten af villakvartererne på Bispebjerg, hvor man skal tjene gode penge for at bo, og hvor priserne er steget så meget, at mange af villaerne er blevet splittet op i to lejligheder, fordi kun få har råd til et helt hus. Rikke Skovgaard Nielsen har sat sig på bænken ved det almene boligbyggeri, der ligger lige over for Bispebjerg Kirkegårds gule mure.

»Man kan sætte pæne ord på det med blandet beboersammensætning, renovering og lækre byområder, men man tvinger nogle til at forlade byen. Man rev baghuse ned på Vesterbro og slog lejligheder sammen, og de beboere fandt jo ikke nødvendigvis et nyt sted at bo i bydelen. I sidste ende er det en politisk beslutning om København også skal være en by for de socialt udsatte.«

læs de tidligere artikler i serien på b.dk

»I dag tænker jeg, at Sydhavnen er Københavns fedeste bydel«

»Nu er islands brygge blevet stedet, hvor alle de kendte bor«

»Der skal være plads til dem, der vil byen«

THIELES UDSALG 2016

NEJ TIL UDVALGTE
"UDSALGSBRILLER"
MED KÆMPE RABATTER!

HOS THIELE FÅR DU

50%

PÅ ALLE BRILLESTEL

- OGSÅ PÅ MÆRKEVARER
FRA B.L.A.

GUCCI RAY-BAN BOSS
TOM FORD ARMANI
ESCADA LANVIN DIOR
POLICE GIVENCHY

KONGELIG HOFLEVERANDØR

THIELE